

Két erdélyi színház bemutatkozásával ért véget Gödöllőn a VI. országos stúdió és alternatív színházi találkozó. Szombaton este a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió előadásában láthattuk Balassi Bálint „Szép magyar komédiájá”-t, vasárnap délután pedig a kolozsvári Állami Magyar Színház játszotta Albert Camus „A félreértés” című darabját.

Igazi szívet-lelket melegítő mulatságban, tiszta örömben részesítették a nézőket a gyergyószentmiklósiak. „A Szentivánéji álom” meg az „Ahogy tetszik” című Shakespeare-darabok juthattak eszünkbe a szereplők erdélyi bolyongásáról, egymás kergetéséről, szerettek-nemszerettek játékaról. A szereplők beszédében, viselkedésében annyi ötlet, annyi báj volt, amennyire nem is gondoltuk eddig, hogy a Balassi-darab alkalmas ad. Ilyen gazdagok vagyunk? — járhatott fejünkben. Ennyi jókedv munkál a messzi, keveset emlegetett Gyergyószentmiklóson. Az előadást Barabás Olga főiskolai hallgató rendezte, díszleteit, jelmezeit a szintén főiskolás Kövesdy István tervezte. A Figura Stúdió vezetőjétől, Bocskári Lászlótól megtudtuk, hogy 1990 óta hivatásos színházként működnek, s fennállásuk három éve alatt nyolcadik bemutatójuk a Szép magyar komédia. Egészen másfajta élményt

Értékeltek(?) a gödöllői színházi találkozót

Balassi Gyergyóból

jelentett a kolozsváriak előadása Th. Chiupe tágas, de sötét és zárt díszletében, Tompa Gábor rendezésében. A szereplők pontos, igen magas színvonalú játékkal gondoskodtak róla, hogy érezzük az előadott történet krimiizalmát, s azon túlmutató jelentését egyaránt. A jók között is talán a legjobb Csiky András majdhogynem néma szereplőként — két szót mond az előadás alatt — egyszerre volt „öreg szolga” és maga az Isten, aki mindent tud, de nem segít. A világ kétségbeesítő és reménytelen. Azt, aki mosolyogva lép be, aki örömet szándékozik hozni, a húsz éve eltávozott, most megtért „tékozló fiút” nem ismerik fel, mert „senki sem felismerhető”. Felesége, az előadás végére egyedül maradt Mária — Kovács Zsuzsanna — könnyei biztatnak csak: aki sír, az nem vesztette el a reményt.

*

Este megtudtuk, hogy következőképpen ítélte oda a díjakat a Koltai Tamás és Nánay István kritikusokból, Ács János rendezőből álló zsűri: a Művelődési és Közköztársasági Minisztérium négyszázezer forintos díját a budapesti Merlin Színház „Pétervári mesék”, a Soros Alapítvány négyszázezer forintos díját a kaposvári Csiky Gergely Színház „Woyzeck”, Gödöllő város gyázezer forintos díját a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió „Szép magyar komédia” című előadása kapta. A díjak ismertetését megelőző szakmai értékelésen sok dicséret mondat elhangzott a Figura Stúdió előadásairól,

azonban egyetlen szó sem arad, mivel érdemelt díjat a másik két színház: Ennek oka — azonkívül, hogy a Merlin Színház gödöllői előadását a zsűri egyik tagja sem nézte meg — az lehetett, hogy senki sem volt jelen e színházaktól. A debreceni Csokonai Színház képviselte bemutatott előadásuk — Darvasi László „Vizsgálat a rózsák ügyében” című darabját játszották — rendezője, Pinczés István és dramaturgia, Dobák Livia is, rajtuk kívül csupán „A Karamazov testvérek” egyik szereplője, Bán János vette a fáradságot, hogy viszatérjen az értékelésre.

Bár aztán persze ők is gondolhatták: minek? Hol van már a tavalyi hó? Amikor mindegyik bemutatkozó színháztól eljöttek az értékelés délutánjára, s élénk vitának lehettek résztvevői, tanúi. Amikor éjszakába nyúlón vártuk a végre megszülető döntést a díjakról. Most a zsűri úgy jelent meg a „vitán” — különösen dicsérendő gyorsasággal ítélve meg, vetve össze a többi hét előadással a kolozsváriak előadását, mely alig félórával korábban fejeződött be —, hogy már késszen hozta az eredményt.

A színházi találkozót rendező gödöllői Petőfi Sándor Művelődési Központ jövőre bizonyára megtalálja a módot annak elkerülésére, mely kétségtelen folytatása lehetne a mostaniaknak: már azt megelőzően átadják — vagy inkább postán elküldjék — a díjakat, mint akár egyetlen játzó személy is színpadra lépne.

Nádudvari Anna

Másodszor is kiváló a Muharay-együttes

Aranyfedezetük a hagyományörzés

Bagi lakodalmas

Minél több pénz van az embernek, annál büszkébben emlékezik elődeire. Nagy cégek tulajdonosai előszeretettel kalauzolják vendégeiket a házi múzeumban. Bag távol esik a pénzügy világ központjaitól, ám ennek a falunak is van „konvertibilis valutája”, és ez a messze földön híres népi együttes. Aranyfedezete pedig a község múltja, megőrzött hagyománya.

Buknak, kukorognak

„Alig áll még lábára a gyerek, szülei és az ismerősök már biztatják: »táncolj, kislányom« és énekelnek, s mutatják neki, mire a kicsi elkezd helyben toporogni, karját fel emeli, markát összecusukva és szétnyitva próbálja utánozni a nagyok karjátékát. ... Ha van egy kisfiú a közelben, párba állítják, majd biztatják őket: »seregjetelek, Jánoska«, erre elkezdnek körbe táncolni, utána pedig arra, hogy »bukjatok, gyerekek« berogyantják néha térdeiket sergés közben, vagy egymás után többször is »kukorognak«, ahogy ezt a felnőttektől látták.”

Hát...valahol itt veszi kezdetét az a sikertörténet, melyre nem pontot tett, hanem koronát a Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány kuratőriuma által a bagi Muharay Elemér Népi Együttesnek adományozott Kiváló Művészeti Együttes kitüntetés. (A

díjátadásról lapunk szombati számában számoltunk be. — A szerk.)

Az idézett sorokat Martin György írta az 1955-ben megjelent „Bag táncai és táncélete” című munkájában. A Gyöngyösbokréta-korszak után 1952-ben alakult újjá a bagi hagyományörző együttes. „Nagyrészt Muharaynak és a község vezetőinek köszönhető, hogy nem merült feledésbe a környék talán legtáncosabb hagyományanyaga — olvasom Kiss Pál István bölcsészhallgató 1980-as szakdolgozatában. — Olyan, ma már legendás hírv táncosokat fedeztek fel szinte a 24. órában, mint Tóth Vendél, Bereczki András, Pintér István, Farkas László, vagy a bukásban utólréteget Varga Andrást.”

Bagon az ország táncosai

Ami azóta történt, több száz oldalas helytörténeti munka tárgya lenne. Az utóbbi tíz évben nemzetközi sikerekhez vezető pályát táncolt be a népi együttes Iglói Éva művészeti vezetésével. Eljutottak távoli, egzotikus országokba. Ma Franciaországba indulnak betlehemezni harmincegynéhányan a több mint száztagú együttesből. A Fix Stimm együttes kíséri őket, Rónai Lajos zenei vezetésével.

A legmagasabb amatőröknek adható kitüntetés átvétele után elmondták, hogy leg-

A szerző felvétele

közelebb várhatóan jövő februárban lépnek a bagi közönség elé, a Bagi Muharay Népművészeti Egyesület közgyűlése alkalmával. Az ősszel pedig ismét ez a Galga menti község ad otthont a hagyományörző együttesek országos találkozójának. Már kétszer élvezhették a bagiak vendégszeretetét hazánk táncosai, 1994. október 7—8—9-én pedig szereplői lesznek a faluünnepnek, amit Bag első okleveles említésének hatszázadik évfordulója alkalmából rendeznek.

Új műsor a világ deszkáira

S hogyan tovább? Az említett seregszemlére új műsor kell. A bagi lakodalmas harmadik részét viszik a művelődési ház színpadára, aztán tovább a világ deszkáira. A lakodalmos hajnalához fűződő szokásokat elevenítik fel, a mulatság vidám részét. Úgy is mondhatjuk, hogy ismét versenybe indulnak a Kiváló Művészeti Együttes címért. Harmadszor, mert a '80-as évek közepén már elnyerték egyszer...

Legközelebb talán kétfogásos vacsorát is tudnak fizetni, mert a mostani 35 ezer forintból csak három piros hasú jut egy táncosra, énekesre. Pályázatokon való részvétellel, a bagi önkormányzat és a Galga ÁFESZ anyagi támogatásával tartja fenn magát az együttes.

Balázs Gusztáv

Fóton alakult az első Ifjú Operabarátok Köre

A zeneértő közönségért

Sokan szomorkodnak manapság azon, hogy hiába szerveznek nagy kedvvel és nem kevesebb áldozattal nívós koncerteket a helyi közösség szórakoztatására (és nem utolsósorban összefogására), ha a várt érdeklődés elmarad... és a megjelentek is inkább az idősebb generációt képviselik. Pedig a gyógyír már régen kiolvasható Kodály intelméből: „Nem elég jó muzsikuskokat nevelni, a közönséget is nevelni kell a zene hallgatásához.”

Ezt az intelmet fontolta meg a Budapesti Operabarátok Egyesülete, amely a főtí Károlyi István Gyermekközponttal összefogva megszervezte az első Ifjú Operabarátok Körét, hogy a példát követő sok-sok kor majdan országos mozgalommá terebélyesedjék.

A komolyzene közönségének nevelésébe való bekapcsolódást fontos állomásként értékelte Kükely László, az egyesület elnöke hétvégi bemutatkozásukkor, ahol jelen voltak az örömteli kezdeményezés megvalósulását elősegítő Operaház munkatársai, valamint Csáky László neve-

lőotthoni igazgató vezetésével az első operabarát kör ifjú tagjai is.

Komor Mária, az Operaház művésze 1994-es terveit ismertette. Márciusban négyfordulós írásos vetélkedőt, hirdetnek meg az Operaház épületéről, a magyar operatársulatokról, a hazai operaszerzőkről, illetve leghíresebb operaénekesekről. A döntőt decemberben tartják a főtí Károlyi-kastélyban, amely a Tavasz Fesztivál alkalmából rendezendő „Operaművészet Magyarországon a XX. században” című kiállításnak is otthont ad. Negyedévenként megjelenő újság kiadását, valamint klubfoglalkozásokat is terveznek. Évi két alkalommal pedig a sorossal kiválasztott operabarát kör tagok számára „nyitott napokat” tartanak az Operában, amikor is a fiatalok a színpaddal, a díszlettel, a próbákkal ismerkedhetnek. Első támogatójuk épp a minap juttatta számukra azt a támogatást, amelyből száz ifjú látogatójukat fogadni tudják. (További támogatásokat az MHB Kurátor Kft. 323-13277-70-45 számla-

számra várnak. A köröknek évi 50 Ft tagdíj ellenében 6 és 25 év közötti bárki tagja lehet. Felvilágosítást a 111-3344-es telefonszámon nyújt Komor Ágnes.)

Csáky László huszonötézer állami gondozott nevében köszönte meg a kezdeményezést, amely a legjobbkor érkezett: a gondozásukra bízott gyermekek mostanában költöztek családi házakba, hogy a családokéhoz hasonló, önálló életet éljenek. Minden ilyen gesztusnak nagyon örülnek — hangsúlyozta. Útő Endre, az Operaház igazgatója pedig afeletti örömet fejezte ki, hogy tájékoztatóján végre többségében fiatalokat lát. Az opera ösztönművészeti műfaj, amelyben a zene mellett a képzőművészet, a dráma, a tánc is fontos szerepet játszik — mondta. — Ily módon nagyban hozzájárulhat a demokrácia igényelte kiművelt emberfők, a teljes életet élő emberek neveléséhez. Már most közéjük tartoznak a VI. kerületi zeneiskola növendékei, akik szép műsorral kedveskedtek a tájékoztató közönségének.

(d. v. s.)

Kettős tárlat

„Advent” címen Kósa Klára keramikus- és Sinkó Veron grafikusművész állította ki műveit a Pataky István Művelődési Központ kőrgalériájában a hét végén. A kettős tárlatot — amelyet Dajka Balázs miniszteri tanácsos vezetett be — január 6-ig tekinthetik meg az érdeklődők. A kiállított műtárgyak a helyszínen megvásárolhatók. (Budapest X. ker., Szent László tér 7—14.)

Akik a Csata-ban táncolnak

Ünnep Isaszegen

„Az isaszegi csatát többször nyerik meg” — mondta Foltin Jolán koreográfus, a zsűri tagja a Pest megyei gyermek néptáncgyüttesek októberi találkozóján (melyet — természetesen — Isaszegen tartottak) az isaszegi Csata táncgyüttes gyermektáncosairól szólva. Majd foly-

tatta: „Nem fog elsorvadni egy olyan együttes, amelynek ilyen utánpótlása van.”

A Csata táncgyüttes immár 25 éves. Megalakulásának 25. évfordulóját december 19-én, vasárnap délután négy órától ünneplik az isaszegi művelődési otthonban.